

Brüssel, 28.5.2020
COM(2020) 445 final

2018/0135 (CNS)

Muudetud ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta

SELETUSKIRI

1. SISSEJUHATUS

COVID-19 pandeemia näol on tegemist ulatusliku ja tõsise rahvatervisekriisiga. See mõjutab oluliselt kodanikke, ühiskondi ja majandust kogu maailmas. Tervisekriisi ulatus ja selle ohjamiseks võetud poliitikameetmed on enneolematud. Seetõttu on kriisi sotsiaal-majanduslikku mõju ulatust äärmiselt keeruline hinnata. Juba praegu on selge, et see tekitab liikmesriikide finants- ja majandussüsteemidele enneolematuid ja teravaid probleeme. Komisjoni kevadiste majandusproгноoside¹ kohaselt väheneb ELi SKP käesoleval aastal ligikaudu 7,5 %, mis on palju järsem langus kui ülemaailmse finantskriisi ajal 2009. aastal, ning taastub 2021. aastal vaid 6 %, samal ajal kui töötuse määr jõuab 2020. aastal tõenäoliselt 9 %ni ning suureneb ka vaesuse ja ebavõrdsuse oht.

Kriisile reageerimiseks on liikmesriigid võtnud vastu erandlikud kaalutusõigusel põhinevad majandus- ja finantsmeetmed. Need meetmed ja nn automaatsed stabilisaatorid ehk maksed, mis on ette nähtud töötuskindlustus- ja sotsiaalkindlustussüsteemide raames, ja maksutulude vähenemine mõjutavad oluliselt liikmesriikide rahandust. Selle tagajärjel kasvab nii euroalal kui ka liidus valitsemissektori eelarvepuudujäägi koondnäitaja 2019. aasta 0,6 %-lt SKPst käesoleval aastal 8,5 %-le SKPst.

Šokk ELi majandusele on sümmeetriline selles mõttes, et pandeemia on tabanud kõiki liikmesriike. Samas on pandeemia mõju liikmesriigiti väga erinev ning ka liikmesriikide suutlikkus majandus- ja eelarvešokiga toime tulla ning sellele reageerida erineb sõltuvalt liikmesriigi konkreetsest majandusstruktuurist ja lähteolukorrast. Seetõttu on oht, et kriis suurendab liidus erinevusi, mis ohustavad kollektiivset majanduslikku ja sotsiaalset vastupidavust. Seda üldpilti kinnitab ka põhjalik vajaduste hinnang².

Liit on tegutsenud kiiresti, et reageerida ühiselt ja koordineeritult kriisi sotsiaalsetele ja majanduslikele tagajärgedele 2020. aastal lõppeva mitmeaastase finantsraamistiku piires. See tegevus täiendab liikmesriikide oma kaalutusõiguse alusel võetavaid majandus- ja finantsmeetmeid.

Kriis võib püsivalt kahjustada liidu majandusstruktuuri, kui liidu tasandil ei võeta asjakohaseid lühi- ja keskpika perioodi poliitikameetmeid. Selle olukorra lahendamiseks on vaja kiiresti ette näha täiendavad vahendid, mis oleksid kohe kättesaadavad, et toetada kogu liidus taastumist ja suurendada vastupanuvõimet.

Kriisile reageerimine peab olema kõikehõlmav, julge ja kestlik. Terviklik Euroopa majanduse taastamise kava eeldab Euroopa tasandi suuremahulisi avaliku ja erasektori investeeringuid, et liit saaks kindlalt liikuda kestliku ja vastupidavama taastumise suunas, luua kvaliteetseid töökohti ja likvideerida COVID-19 pandeemia tekitatud vahetut kahju ning toetada samal ajal liidu rohe- ja digiprioriteete. Peamine vahend selleks saab olema ELi pikaajaline eelarve, mida toetab uus Euroopa Liidu taasterahastu.

¹ Euroopa majandusproгноos, institutsiooni töödokument nr 125, mai 2020.

² SWD(2020)XXXX.

Erandlik majanduslik ja sotsiaalne olukord eeldab erandlikke meetmeid, et toetada majanduse taastamist ja suurendada vastupanuvõimet. Nende eesmärkide saavutamiseks peab liit varustama end vajalike vahenditega ja võtma asjakohased meetmed, et tegeleda COVID-19 pandeemiast tulenevate probleemidega. Seepärast on asjakohane, et osa vajalikust rahastusest oleks võimalik kaasata kapitaliturgudelt võetud laenude abil. Need laenud makstakse tagasi, kui liit on tagasi majanduskasvu teel.

2. MUUDETUD ETTEPANeku TAUST

Liidul on vaja end varustada oma eesmärgi saavutamiseks vajalike vahenditega.

Muudetud ettepaneku järgi on komisjonil lubatud laenata kapitaliturgudelt liidu nimel rahalisi vahendeid kuni summas 750 miljardit eurot (2018. aasta hindades). Tulu eraldatakse kooskõlas Euroopa Liidu taasterahastuga liidu programmidele. Arvestades, et Euroopa Liidu taasterahastu on erakorraline moodus selle ajutise, kuid äärmusliku olukorra lahendamiseks, on komisjonile käesoleva otsusega antud laenuvõtmisvõlutused selgelt piiratud nii oma ulatuse, kestuse kui ka kasutuseesmärgi poolest. See välistab võimaluse kasutada käesoleva ettepaneku kohaseid erakorralisi volitusi muul eesmärgil kui COVID-19 pandeemia otseste majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega tegelemiseks.

Kapitaliturgudelt laenatud vahendite tagasimakseid hakatakse ELi eelarvest tegema alates 2028. aastast. Kõik liidu kohustused, mis tulenevad kavandatavast õigusaktist, makstakse täielikult tagasi 2058. aastaks. Tagasimaksete tegemisel järgitakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet, et saavutada kohustuste pidev ja prognoositav vähenemine kogu perioodi jooksul.

Omavahendite ülemmäära suurendamine

Omavahendite otsuses kindlaks määratud ülemmääradega on fikseeritud omavahendite maksimumsumma, mida liit võib nõuda, et liikmesriigid teeksid liidule asjaomasel aastal selle kulude rahastamiseks kättesaadavaks.

2. mail 2018 tegi komisjon ettepaneku kehtestada iga-aastaste kulukohustuste assigneeringute ja iga-aastaste maksete assigneeringute katmise ülemmääraks vastavalt 1,35 % ja 1,29 % ELi kogurahvatulust. Mitmeaastase finantsraamistiku kehtestamist käsitlevas määruse eelnõus kindlaks määratud ülemmäärades, mis on väljendatud eurodes, on sätestatud maksimaalne summa, mida võib perioodil 2021–2027 kulukohustustega siduda või kulutada. Varu omavahendite otsuses kehtestatud ülemmäärade ja mitmeaastases finantsraamistikus kehtestatud ülemmäärade vahel peab olema piisav, et täita kõik finantskohustused ja tingimuslikud kohustused asjaomasel aastal ja igas olukorras, isegi majanduslanguse ajal.

Komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi järgi kahaneb euroala majandus 2020. aastal rekordiliselt 7,75 % ja ELi majandus 2020. aastal 7,5 %. Võrreldes 2019. aasta sügisese majandusprognoosiga on ELi ja euroala kasvuprognoose allapoole korrigeeritud umbes üheksa protsendi võrra. Kuigi kevadprognoosi varjutab tavalisest suurem ebakindlus, on väljaspool kahtlust, et omavahendite otsuse ülemmäärad, mis on määratletud protsendina ELi kogurahvatulust, absoluutsummas vähenevad.

Selleks et liidul säiliks omavahendite otsuse ülemmäärade piires piisav varu kõigi asjaomasel aastal tasumisele kuuluvate finantskohustuste ja tingimuslike kohustuste täitmiseks, tuleks

omavahendite ülemmäära, mis on määratletud protsendina liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust, suurendada.

Selleks tuleb muuta komisjoni 2. mai 2018. aasta ettepanekut, et nii kulukohustuste assigneeringute kui ka maksete assigneeringute ülemmäära oleks võimalik täiendavalt suurendada 0,11 protsendipunkti võrra. See täiendab juba kavandatud kohandusi, et võtta arvesse omavahendite otsuse kohaste ülemmäärade absoluutsumma automaatset vähenemist, mis tuleneb Ühendkuningriigi ELi väljaastumisest ja vastavast liidu kogurahvatulu vähenemisest. Seega on iga-aastaste maksete assigneeringute katmiseks ette nähtud ülemmäär 1,40 % ELi kogurahvatulust ja iga-aastaste kulukohustuste assigneeringute katmiseks ette nähtud ülemmäär 1,46 % ELi kogurahvatulust.

Omavahendite ülemmäärade erakorraline ja ajutine suurendamine COVID-19 kriisi lahendamiseks

Lisaks on muudetud ettepaneku järgi komisjonil lubatud laenata kapitaliturgudelt liidu nimel rahalisi vahendeid summas kuni 750 miljardit eurot (2018. aasta hindades). Tulu eraldatakse kavandatud Euroopa Liidu taasterahastu raames. ELi toimimise lepingu artikli 310 lõike 4 järgi ei võta liit vastu ühtegi õigusakti, mis võib eelarvet märgatavalt mõjutada, sealjuures tagamata, et sellisest õigusaktist tulenevat kulu saab rahastada liidu omavahendite piires. ELi toimimise lepingu artiklis 323 on sätestatud, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tagavad rahaliste vahendite olemasolu liidu seaduslike kohustuste täitmiseks kolmandate isikute suhtes.

Selleks et tagada kõnealuste sätete järgimine asjaomasel aastal ja igas olukorras, on vaja, et liikmesriigid eraldaksid liidule vahendid, mis on vajalikud selleks, et täita kõnealusest erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvolitusest tulenevad finantskohustused ja tingimuslikud kohustused. Seega tuleb omavahendite otsuse ülemmäärasid ajutiselt suurendada 0,6 protsendipunkti võrra. Seda täiendavat eraldist saab kasutada üksnes erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvolitusest tulenevate finantskohustuste ja tingimuslike kohustuste täitmiseks. Lisavahendite võimalik kasutamine väheneb aja jooksul, sest asjaomased finantskohustused ja tingimuslikud kohustused vähenevad laenatud vahendite tagasimaksmise ja laenude lõpptähtpäeva saabumise tulemusel. Suurenduse kehtivus lõpeb, kui kõik laenatud vahendid on tagasi makstud – hiljemalt 31. detsembriks 2058 – ning tingimuslike kohustustega seotud riskid on lõppenud.

.

Muudetud ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta

Komisjoni ettepanekut COM(2018) 325 muudetakse järgmiselt:

- (1) Põhjendusest 13 jäetakse välja viimane lause.
- (2) Lisatakse põhjendused 13a–13k:

„(13a) Selleks et omavahendite otsusega kehtestatud ülemmäärade piires säiliks piisav varu, mille abil liit saaks täita kõik asjaomasel aastal tasumisele kuuluvad finantskohustused ja tingimuslikud kohustused, tuleks omavahendite otsuse ülemmäära tõsta maksete assigneeringute puhul 1,40 %-le ja kulukohustuste assigneeringute puhul 1,46 %-le liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust turuhindades.

(13b) COVID-19 kriisi majanduslik mõju toob esile selle, kui oluline on tagada liidu piisav finantssuutlikkus majandusšokkide korral. Liidul on vaja end varustada oma eesmärgi saavutamiseks vajalike vahenditega. COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks on vaja erakordselt suures mahus rahalisi vahendeid, suurendamata seejuures survet liikmesriikide rahandusele ajal, mil nende eelarved on juba niigi väga suure surve all, et rahastada kriisiga seotud riiklikke majandus- ja sotsiaalmeetmeid. Seepärast peaks võtma erakorralisi meetmeid liidu tasandil. Seepärast on asjakohane lubada liidul erandkorras laenata kapitaliturgudelt ajutiselt 750 miljardit eurot (2018. aasta hindades), mida kasutatakse üksnes kuludeks summas 500 miljardit eurot (2018. aasta hindades) ja laenuks summas 250 miljardit eurot (2018. aasta hindades), et tegeleda COVID-19 kriisi tagajärgedega.

(13c) Selline erakorraline lahendus peaks aitama toime tulla COVID-19 pandeemia tagajärgedega ja hoida ära selle taaspuhkemist. Seepärast peaks toetus olema ajaliselt piiratud ja suurem osa rahastusest tuleks eraldada vahetult pärast pandeemiat.

(13d) Omavahendite ülemmäära erakorraline ja ajutine suurendamine on vajalik selleks, et liit saaks kanda kõnealuste vahendite laenamisega seotud kohustusi. Komisjoni volitus laenata kapitaliturgudelt liidu nimel vahendeid üksnes selleks, et rahastada COVID-19 tagajärgedega tegelemise meetmeid, on tihedalt seotud käesoleva otsuse kohase omavahendite ülemmäära suurendamisega ja lõppkokkuvõttes liidu omavahendite süsteemi toimimisega. Seega tuleks selline volitus lisada käesolevasse otsusesse. Kõnealuse meetme pretsedenditu olemus ja nende vahendite erakordne maht nõuab kindlust liidu kohustuste üldise mahu ja tagasimaksete peamiste tingimuste suhtes, samuti ühtse laenustrateegia järgimist.

(13e) Kapitaliturgudelt tuleb rahalisi vahendeid laenata suures mahus ja see peab toimuma suhteliselt lühikese aja jooksul. Komisjon peaks tehingute tegemisel mitmekesise rahastamise strateegia kaudu kasutama võimalikult hästi ära turgude

suutlikkust, et tulla toime nii suures mahus erinevate lõpptähtaegadega laenude võtmisega ning tagada kõige soodsamad tagasimaksetingimused.

(13f) Tagastamatu toetuse, rahastamisvahendite kaudu antava tagasimakstava toetuse või eelarveliste tagatiste andmiseks laenatud vahendite tagasimakseid ning tasumisele kuuluvaid intresse tuleks rahastada liidu eelarvest. Laenatud vahendid, mis antakse liikmesriikidele laenudena, tuleks tagasi maksta laenu saanud liikmesriikidelt saadud summadest. Liidule tuleb eraldada ja teha kättesaadavaks vahendid, mis on vajalikud selleks, et ta saaks täita kõik erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvõlutusest tulenevad finantskohustused ja tingimuslikud kohustused asjaomasel aastal ja igas olukorras kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 310 lõikega 4 ja ELi toimimise lepingu artikliga 323.

(13g) Eelarvest tehtavate tagasimaksetega tuleks alustada 2028. aastal, samas kui kõik erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvõlutusest tulenevad kohustused tuleks täielikult tagasi maksta 31. detsembriks 2058. Selleks et tagada laenatud vahendite tagasimaksete katmiseks vajalike assigneeringute tõhus eelarvehaldus, on asjakohane näha ette võimalus jagada nendega seotud eelarvelised kulukohustused aastateks osamakseteks. Tagasimaksegraafiku koostamisel tuleks järgida usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet, sealhulgas maksimaalset aastast riskipositsiooni, et saavutada kohustuste pidev ja prognoositav vähenemine kogu perioodi jooksul.

(13h) Võttes arvesse COVID-19 kriisi lahendamiseks vajalikke vahendeid puudutava erakorralise, ajutise ja piiratud laenuvõtmisvõlutuse eripära, tuleks selgitada, et üldjuhul ei tohiks liit kasutada kapitaliturgudelt laenatud vahendeid tegevuskulude rahastamiseks.

(13i) Üksnes selleks et täita erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvõlutusest tulenevaid täiendavaid finantskohustusi ja tingimuslikke kohustusi ning tagada rahaline kestlikkus ka majanduslanguse ajal, tuleks maksete assigneeringute ülemmäär ja kulukohustuste assigneeringute ülemmäär suurendada 0,6 protsendipunkti võrra.

(13j) Suurendamine on vajalik, sest kehtivad ülemmäärad ei ole piisavad selleks, et anda liidule lisavahendeid, mis on vajalikud erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvõlutusest tulenevate kohustuste täitmiseks. Vajadus sellise täiendava eraldise kasutamise järele on üksnes ajutine, kuna asjaomased finantskohustused ja tingimuslikud kohustused aja jooksul vähenevad laenatud vahendite tagasimaksmise ja laenude lõpptähtpäeva saabumise tulemusel. Seepärast peaks suurenduse kehtivus lõppema, kui kõik laenatud vahendid on tagasi makstud ja kõik nende vahendite alusel antud laenudest tulenevad tingimuslikud kohustused on lõppenud ehk hiljemalt 31. detsembriks 2058.

(13k) Selleks et liit saaks alati täita oma juriidilisi kohustusi kolmandate isikute suhtes, peaks komisjonil kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 322 lõike 2 alusel vastu võetud määrustes sätestatud tingimustega olema ajutiste lisavahendite kasutamise perioodil lubatud paluda liikmesriikidel kättesaadavaks teha asjakohased rahavarud, kui eelarvesse kantud heakskiidetud assigneeringutest ei piisa.“

(3) Artikli 3 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Omavahendite kogusumma, mis eraldatakse liidule selleks, et katta iga-aastased maksete assigneeringud, ei tohi ületada 1,40 % kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust.

2. Liidu eelarvesse kantud iga-aastased kulukohustuste assigneeringud ei tohi ületada 1,46 % kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust.“;

- (4) Lisatakse artiklid 3a, 3b ja 3c:

„Artikkel 3a

Kapitaliturgudelt laenatud vahendite kasutamine

Liit ei kasuta kapitaliturgudelt laenatud vahendeid tegevuskulude rahastamiseks.

Artikkel 3b

Erakorralised ja ajutised lisavahendid COVID-19 kriisi lahendamiseks

- (1) Üksnes COVID-19 kriisi tagajärgedega tegelemiseks

- (a) antakse komisjonile volitus laenata kapitaliturgudelt liidu nimel rahalisi vahendeid summas kuni 750 000 000 000 eurot (2018. aasta hindades). Laenuvõtmistehingud tehakse eurodes;
- (b) laenatud vahendeid võib kasutada laenudeks summas kuni 250 000 000 000 eurot (2018. aasta hindades) ja erandina artiklist 3a kuludeks summas kuni 500 000 000 000 eurot (2018. aasta hindades).

- (2) Lõike 1 punktis b osutatud kuludeks kasutatud vahendite põhisumma tagasimaksed ja maksmisele kuuluvad intressid kaetakse liidu üldeelarvest. Eelarvelised kulukohustused võib vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 2018/1046 artikli 112 lõikele 2 jaotada mitme aasta jooksul tehtavateks iga-aastasteks osamakseteks.

Tagasimaksed kavandatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, et tagada kohustuste pidev ja prognoositav vähenemine alates 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2058. Liidu poolt asjaomasel aastal põhisumma tagasimaksmiseks tasumisele kuuluvad summad ei tohi ületada 7,5 % lõike 1 punktis a osutatud maksimumsummast.

- (3) Komisjon kehtestab laenuvõtmistehingute haldamiseks vajaliku korra.

Artikkel 3c

Omavahendite ülemmäärade erakorraline ja ajutine suurendamine COVID-19 kriisi lahendamiseks vajalike vahendite eraldamiseks

Artikli 3 lõigetes 1 ja 2 sätestatud summasid suurendatakse ajutiselt 0,6 protsendipunkti võrra üksnes sel eesmärgil, et katta kõik liidu kohustused, mis tulenevad artiklis 3b osutatud liidu võetud laenudest, kuni kõik need kohustused lõpevad, ja hiljemalt kuni 31. detsembrini 2058.

Neid lisasummasid ei saa kasutada liidu muude kohustuste täitmiseks.“

- (5) Artiklisse 6 lisatakse lõige 4:

„4. Kui eelarvesse kantud heakskiidetud assigneeringutest ei piisa selleks, et liit saaks täita artiklis 3b osutatud laenudest tulenevaid kohustusi, teevad liikmesriigid komisjonile kättesaadavaks selleks vajalikud vahendid.

Rahavarud tehakse kättesaadavaks vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 322 lõike 2 alusel vastu võetud määrustele, mis on kohaldatavad sel ajal, ja samadel

tingimustel kui need, mida kohaldatakse nõukogu või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste ja otsuste alusel võetud laenukohustuste täitmata jätmise korral.“

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku nimetus

Muudetud ettepanek: Nõukogu otsus Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (COM(2018)325 final).

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile³

ELi eelarvetulud (jaotis 1 „Omavahendid“)

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁴**

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

COVID-19 pandeemia on ulatuslik ja tõsine rahvatervise kriis. See mõjutab oluliselt kodanikke, ühiskondi ja majandust kogu maailmas. Tervisekriisi ulatus ja selle ohjamiseks võetud poliitikameetmed on enneolematud. Seetõttu on kriisi sotsiaal-majanduslikku mõju ulatust äärmiselt keeruline hinnata. Juba praegu on selge, et see tekitab liikmesriikide finants- ja majandussüsteemidele enneolematuid ja teravaid probleeme. Komisjoni kevadise majandusprognoosi kohaselt väheneb ELi SKP rohkem kui ülemaailmse finantskriisi ajal 2009. aastal.

Hädaolukorrale reageerimiseks on liikmesriigid kehtestanud erakorralisi finantsmeetmeid, millel on märkimisväärne mõju riigi rahandusele. Ent kriisi mõju liikmesriikidele ei ole olnud sümmeetriline – on oht, et kriis suurendab liidu sees erinevusi, mis ohustavad kollektiivset majanduslikku ja sotsiaalset vastupanuvõimet. EL on tegutsenud kiiresti, et tagada jõuline ja kooskõlastatud kollektiivne reaktsioon kriisi sotsiaalsele ja majanduslikule mõjule praegu kehtivas mitmeaastases finantsraamistikus, mis aegub 2020. aastal.

Kriis võib püsivalt kahjustada liidu majandusstruktuuri, kui liidu tasandil ei võeta asjakohaseid lühi- ja keskpika perioodi poliitikameetmeid. Selle olukorra lahendamiseks on vaja kiiresti ette näha täiendavad vahendid, mis oleksid kohe kättesaadavad, et toetada kogu liidus taastumist ja suurendada vastupanuvõimet.

Kriisile reageerimine peab olema kõikehõlmav, julge ja kestlik. Laiaulatuslik Euroopa taastekava eeldab suuremahulisi avaliku ja erasektori investeeringuid Euroopa tasandil, et elavdada majandust, luua kvaliteetseid töökohti ja investeerida

³ Määratakse kindlaks 2020. ja 2021. aasta eelarvemenetluse käigus. ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

⁴ Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

COVID-19 pandeemia tekitatud vahetu kahju korvamiseks. Peamine vahend selleks saab olema ELi pikaajaline eelarve, mida toetab uus Euroopa Liidu taasterahastu.

Erandlik majanduslik ja sotsiaalne olukord eeldab erandlikke meetmeid, et toetada majanduse taastamist ja suurendada vastupanuvõimet. Nende eesmärkide saavutamiseks peab liit varustama end vajalike vahenditega ja võtma asjakohased meetmed, et tegeleda COVID-19 pandeemiast tulenevate probleemidega. Seepärast on asjakohane, et osa vajalikust rahastusest oleks võimalik kaasata kapitaliturgudelt võetud laenude abil. Need laenud makstakse tagasi, kui liit on tagasi majanduskasvu teel.

1.4.2. *Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile*

1.4.3. Omavahendite ülemmäärasid tuleb ajutiselt suurendada, et EL saaks täita oma rahalisi kohustusi. Sellist ülemmäärade suurendamist on vaja selleks, et täita erakorralisest ja ajutisest laenuvõtmisvõitlusest tulenevaid finantskohustusi ja tingimuslikke kohustusi.

Võlakirjade emiteerimine tekitab liidule finantskohustusi, mis täidetakse täielikult vajalike eelarveliste kulukohustuste ja assigneeringutega nende kohustuste kestuse jooksul. Eelarvelised kulukohustused võib jaotada iga-aastasteks osamakseteks mitme aasta peale.

1.4.4. *Oodatavad tulemused ja mõju*

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Muudetud otsusega antakse komisjonile volitus hankida finantsturgudelt maksimaalselt 750 miljardit eurot (2018. aasta hindades) ja kanda hangitud vahendid üle ELi eelarvesse, et toetada järgmise mitmeaastase finantsraamistiku alusel ELi taastekava.

Laenamistehingutest saadud vahendid lähevad ELi taasterahastusse. Sellest rahastust rahastatakse mitmesuguseid poliitikavaldkondi, mida hõlmab ELi taastekava.

1.4.5. *Tulemus- ja mõjunäitajad*

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Omavahendite otsuse ratifitseerimine ja jõustumine

Taasterahastu raames kogutud kapitali kogumaht

See, millises ulatuses suudetakse hankida kapitali taasterahastu varajases etapis ja kui kiiresti see tehakse kättesaadavaks toetust saavatele rahastamisvahenditele

1.5. **Ettepaneku/algatuse põhjendused**

1.5.1. *Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused*

Laenamistehingu enneolematu laad ja erakordne laenusumma nõuavad kõigi liikmesriikide heakskiitu kooskõlas nende põhiseadusest tulenevate nõuetega.

Kapitaliturgudelt laenatud vahendite tagasimakseid hakatakse ELi eelarvest tegema alates 2028. aastast. Kõik liidu kohustused, mis tulenevad kavandatavast õigusaktist, makstakse täielikult tagasi 2058. aastaks. Tagasimaksete ajakava koostatakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttel, et saavutada kohustuste pidev ja

prognoositav vähenemine kogu perioodi jooksul. Summad, mida liit peab asjaomasel aastal põhisumma tagasimaksmiseks tasuma, ei tohi ületada 7,5 % kulutusteks laenatud maksimumsummast.

1.5.2. *ELi meetme lisaväärtus*

COVID-19 kriis nõuab erakorralisi meetmeid. EL peab leidma vahendid, et saavutada oma eesmärk, st taastada ELi pikaajaline majanduskasv ja majanduse vastupanuvõime.

Selleks et leevendada riikide rahanduse olukorda, mida kriis on juba mõjutanud, antakse käesoleva otsusega ELile volitus võtta erandkorras ja ajutiselt laenu. Selleks on vaja ajutiselt suurendada omavahendite ülemmäära, et katta sellest erakorralisest laenamisvolitusest tulenevad finantskohustused.

Laekuvad laenutulud saab ELi taasterahastu. Selle alusel antakse sellest rahastust rahalist toetust, kantuna üleeuroopalisest solidaarsusvaimust kriisist mõjutatud liikmesriikidega. Võttes arvesse kriisi ulatust ning selle finantsilisi ja majanduslikke tagajärgi, on ELi tasandil võetavad kooskõlastatud meetmed asjakohasemad, tagamaks, et kaasatakse piisavalt ressursse, et tekitada tulemuslikke sekkumisi ja leevendada COVID-19 kriisi põhjustatud otsest ühiskondlikku ja majanduslikku mõju.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Liidul on kogemusi laenu võtmisega rahalise abi andmiseks, eelkõige Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi (EFSM) ja maksebilansi toetamise mehhanismi raames.

See kogemus on siiski peamiselt seotud kavandatava volituse alusel laenu võtmise selle osaga, mida kavatakse kasutada laenude provisjoneerimiseks.

1.5.4. *Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega*

Omavahendite otsusega antakse komisjonile volitus võtta liidu nimel laenu. See annab Euroopa taasterahastule vahendid, et rahastada mitmesuguseid poliitikavaldkondi, mida hõlmab ELi taastekava.

Selle rahastu raames võetud kohustuste kestus on pikk ja seetõttu peavad ELi eelarve ülemmäärad võimaldama neid suurenenud kohustusi pikema perioodi jooksul. ELi võetud võla keskmine tähtaeg jääb vahemikku [5–20] aastat, kuid tähtajad võivad olla ka pikemad (kuni 30 aastat). Ettepanekuga nähakse ette ka võimalus, et EL pikendab võlga, kui see osutub kohustuste haldamise seisukohast kasulikuks.

1.6. Kestus ja finantsmõju

X Piiratud kestusega ettepanek/algatus

- X Finantsmõju alates otsuse jõustumisest kuni laenude lõpptähtajani, ulatub üle mitme mitmeaastase finantsraamistiku; enne 2028. aastat ei ole tähtaegu ette nähtud.

X Piiramatu kestusega ettepanek/algatus **omavahendite ülemmäära püsivaks suurendamiseks**

- Rakendamise käivitumisperiood algab käesoleva otsuse jõustumisest.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁵

X Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- X oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

- ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☐ Euroopa Investeeringispangale ja Euroopa Investeeringisfondile;
- ☐ määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklites 208 ja 209 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

⁵

Eelarve täitmise viise koos viidetega määrusele (EL, Euratom) 2018/1046 on selgitatud veebisaidil http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Kooskõlas finantsmäärusega koostab ja esitab komisjon igal aastal aruande kõigi vahendi raames tehtud laenuvõtmistehingute kohta.

2.1.1. Kindlaks tehtud riskid

Rakendamine toimub muu hulgas võlakirjade suures mahus emiteerimisega rahvusvahelistel kapitaliturgudel. Võlakirjade emiteerimise järsk suurenemine ajal, mil on tõenäoline, et teised riigid ja asutused kasutavad ulatuslikult kapitaliturge, tekitab ohu, et liidule pakutavad tingimused halvenevad. Seda riski hallatakse uue võlahaldusstrateegia rakendamise kaudu, et aidata liidul saavutada parimad võimalikud tingimused, säilitades samal ajal liidu suurepärase krediidireitingu.

Mis puutub taastamise ja vastupanuvõime suurendamise rahastu raames liikmesriikidele antud laenudesse, siis tagasimaksmata jätmise riski peetakse tähtsusetuks, kuna ei ole tõenäoline, et liikmesriik peaks peatama tagasimaksete tegemise.

Rahastamise ja laenuandmisega seotud riskide haldamine nõuab märkimisväärsed investeeringuid komisjoni laenuvõtmise/laenuandmise ja võlahalduse suutlikkuse arendamisse. See investeering selgitab selle poliitikaga seotud halduskulusid, kuna tööle võetakse spetsialiseerunud töötajaid muu hulgas liikmesriikide võlahaldusasutustest. Töötajate arvu on vaja suurendada ka sellistes tugitalitustes nagu raamatupidamine, tugiteenused ja spetsiaalne IT-tugi.

Omavahendite ülemmäära suurendamine võimaldab liidul täita oma finants- ja tingimuslikud kohustused. Suurenduse kehtivus lõpeb, kui kõik laenatud vahendid on tagasi makstud ning tingimuslike kohustustega seotud riskid on lõppenud.

2.1.2. Teave loodud sisekontrollisüsteemi kohta

Kohaldatakse Euroopa Komisjoni olemasolevat sisekontrollisüsteemi, et tagada ELi taasterahastu raames kättesaadavate rahaliste vahendite nõuetekohane kasutamine kooskõlas asjaomaste õigusaktidega.

Praegu kehtiv süsteem on korraldatud järgmiselt:

1. Sisekontrolli töörühmad kontrollivad vastavust kehtivatele haldusmenetlustele ja õigusaktidele. Selleks kasutatakse komisjoni sisekontrolli raamistikku.
2. Kõnealuse rahastu raames antavate toetuste ja sõlmitavate lepingute korrapärane auditeerimine välisaudiitorite poolt lisatakse täielikult iga-aastastesse auditikavadesse.
3. Kogu tegevust hindavad välishindajad.

Võetud meetmeid võivad auditeerida Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) ja kontrollikoda.

2.1.3. Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos

Ei kohaldata

2.2. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

ELi rahalise toetuse rakendamisel tuleb tagada võimalikult suur läbipaistvus ja nõuetekohane kontroll rahaliste vahendite kasutamise üle. Liikmesriikidele, muudele toetusesaajatele ja komisjonile kehtib aruandekohustus.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread puuduvad
- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamat	EFTA riigid	kandidaatriigid	kolmandad riigid	määruse (EL, Euratom) 1046/2018 artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
2	06.200301 Euroopa Liidu taasterahastu – perioodilised kupongimaksed ja tähtpäeval tehtavad tagasiostud	Liigendatud	Ei	Ei	Ei	Ei
2	06.012001 Euroopa taasterahastu toetuskulud	Liigendamata	Ei	Ei	Ei	Ei

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

Ettepanekul puudub mõju kuludele. Eelarvemenetluse käigus luuakse p.m. rida.

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	2	
---	----------	--

Eelarve peadirektoraat			Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
06.200301 Euroopa Liidu taasterahastu – perioodilised kupongimaksed ja tähtpäeval tehtavad tagasiostud ⁶	Kulukohustused 2018. aasta hindades	(1)	202 757	726 570	1 402 108	2 525 035	3 070 263	4 104 667	5 359 447	17 390 847
	Maksed 2018. aasta hindades	(2)	202 757	726 570	1 402 108	2 525 035	3 070 263	4 104 667	5 359 447	17 390 847
06.200301 Euroopa Liidu taasterahastu – perioodilised kupongimaksed ja tähtpäeval tehtavad tagasiostud	Kulukohustused jooksevhindades		215 168	786 463	1 548 040	2 843 599	3 526 767	4 809 272	6 405 035	20 134 344
	Maksed jooksevhindades		215 168	786 463	1 548 040	2 843 599	3 526 767	4 809 272	6 405 035	20 134 344

⁶ Kuna laenude tagasimaksmistähtaeg algab 2028, toimuvad eelnevatel aastatel üksnes kupongimaksed.

Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁷										
06.012001	Kulukohustused = Maksed 2018. aasta hindades	(3)	4 712	924	906	888	871	853		9 153
06.012001	Kulukohustused = Maksed jooksevhindades	(3)	5 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		10 000
Assigneeringud KOKKU (rubriik 2)	Kulukohustused 2018. aasta hindades	=1+ 3	207 469	727 494	1 403 013	2 525 923	3 071 133	4 105 521	5 359 447	17 400 000
	Maksed 2018. aasta hindades	=2+ 3	207 469	727 494	1 403 013	2 525 923	3 071 133	4 105 521	5 359 447	17 400 000
	Kulukohustused jooksevhindades	=1+ 3	220 168	787 463	1 549 040	2 844 599	3 527 767	4 810 272	6 405 035	20 144 344
	Maksed jooksevhindades	=2+ 3	220 168	787 463	1 549 040	2 844 599	3 527 767	4 810 272	6 405 035	20 144 344

⁷ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Eelarve peadirektoraat									
• Personalikulud									
• Muud halduskulud									
Eelarve peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud								

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 (2020) ja RUBRIIGI 7 (2021–2027) assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku assigneeringud KOKKU	Kulukohustused								
	Maksed								

3.2.2. *Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele*

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist eelarveaastatel 2020–2027: intresside maksmine vastavalt eeltoodud tabelile

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistik u RUBRIIK 5 (alates 2021. aastast 7)								
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistik u RUBRIIGI 5 (7) vahesumma								
Mitmeaastase finantsraamistiku⁸ of the multiannual financial framework								
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistik u RUBRIIGIST 5 välja jäävate kulude vahesumma								
KOKKU								

2020:

Personaliga seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või peadirektoraadi siseselt ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

⁸ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)								
XX 01 01 02 (delegatsioonides)								
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)								
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)								
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)								
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides)								
XX 01 04 aa 9	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)								
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)								
Muud eelarveread (märkige)								
KOKKU								

DG BUDG tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Võlakirjade emiteerimine, laenude haldamine ja raamatupidamisarvestus, arveldused.
Koosseisuvälised töötajad	Võlakirjade emiteerimine, laenude haldamine ja raamatupidamisarvestus, arveldused.

⁹

Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*

- ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas praeguse ja kavandatava järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga.
- ☐ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.
- ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele¹⁰.
- ☒ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

sihtotstarbelistele tuludele (tuleb kindlaks määrata tulude eelarverida)

Rakendamisperioodil moodustab laenuvõtmistehingutest saadav X miljardit eurot sihtotstarbelise välistulu, mis on ette nähtud liikmesriikidele antavateks toetusteks ja eelarvelisteks tagatisteks.

Miljonites eurodes (ümardatud)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	kokku
püsivhindad es 2018								
jooksevhind ades								

¹⁰